

מאורות אל העבר

ד תשרי תרל"ט | 01/10/1878

דמות דיוקנו של הרב אלקלעי, נחלת הכלל ויקיפדיה

תשובה לאומית מהבלקן-הרב אלקלעי

ימי התשובה בהם אנו מצויים מזוהים בדרך כלל עם התשובה האישית אותו צריך לעשות כל אדם ואדם. אולם, הרב יהודה חי אלקלעי, איש ירושלים (לפי חלק מהגרסאות) וזמלין (היום פרבר של בלגרד) שבבלקן, שנפטר בד' תשרי תרל"ט (1.10.1878), חשב אחרת. לדבריו, במקביל לתשובה האישית על עם ישראל לבצע גם תשובה לאומית- "התשובה הכללית היא ששוב אל הארץ אשר יצאנו משם". לדבריו התשובה עליה דברה התורה ודיברו הנביאים היא בעיקרה תשובה לאומית שבמסגרתה על העם לפעול כדי לשוב לארצו. בהשפעת עלילת הדם בדמשק הוא פיתח את רעיון "הגאולה בדרך הטבע", קרא לתחיית העברית, למיזוג העדות, להתיישבות בארץ ולהקמת תנועה יהודית כלל עולמית לקידום השיבה לארץ ישראל. רבים מרעיונותיו יושמו לימים בידי בנימין זאב הרצל שסבו היה מבאי ביתו של הרב אלקלעי. הרב אלקלעי פרסם ספרים רבים וערך מסעות בקרב קהילות ישראל באירופה ובארץ ישראל כדי לקדם את רעיונותיו, אך ללא הצלחה. רק שנים לאחר מותו נקלטו רעיונותיו והוא החל להקרא בשם אחד "ממבשרי הציונות". על שמו העיר אור יהודה.